



EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 26.7.2012
COM(2012) 415 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Možné výhody a nevýhody snížení počtu kategorií střelných zbraní na dvě (zakázané a povolené) s cílem dosáhnout lepšího fungování vnitřního trhu pro tyto výrobky prostřednictvím případného zjednodušení

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Možné výhody a nevýhody snížení počtu kategorií střelných zbraní na dvě (zakázané a povolené) s cílem dosáhnout lepšího fungování vnitřního trhu pro tyto výrobky prostřednictvím případného zjednodušení

Tato zpráva byla vypracována na základě požadavku stanoveného ve směrnici Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní, změněné směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008.

1. SMĚRNICE 91/477/EHS A OTÁZKA KATEGORIZACE STŘELNÝCH ZBRANÍ

1.1 Směrnice 91/477/EHS zavedla původně doprovodné opatření k dotvoření vnitřního trhu. Spolu s určitým usnadněním pohybu střelných zbraní mezi členskými státy začlenila do právních předpisů Evropské unie i záruky týkající se veřejné bezpečnosti uzpůsobené tomuto typu výrobků.

1.2 Tato směrnice obsahuje rovněž dvě přílohy, přičemž první z nich (příloha I), stále platná, stanoví kategorie střelných zbraní v zásadě podle jejich nebezpečnosti. Tak byly stanoveny 4 kategorie: kategorie A, do níž jsou zařazeny zakázané zbraně – vojenské zbraně, kategorie B, jež zahrnuje střelné zbraně podléhající povolení, které jsou z velké části používány ke sportovní střelbě a lovu, kategorie C, v níž jsou uvedeny zbraně podléhající ohlášení, přičemž v zásadě jde o lovecké zbraně, a nakonec kategorie D – jiné střelné zbraně, jež se v zásadě vztahuje pouze na jeden druh zbraní¹.

1.3 Tato kategorizace představuje společně s ostatními normativními ustanoveními směrnice tzv. minimální úpravu. Členské státy tudíž mohou v závislosti na své politice, různém vnímání bezpečnostních hledisek či na tradicích myslivosti podle ustanovení článku 3 směrnice 91/477/EHS² toto rozdělení zpřísnit a například mohou zcela vyloučit kategorie C a D nebo změnit zařazení určité konkrétní zbraně a zařadit ji do kategorie vyšší.

1.4 Tato možnost volného rozhodování udělená členským státům vyplývá z vlastní povahy směrnice, jež neusiluje o úplnou harmonizaci, avšak jejím cílem je stanovit minimální bezpečnostní požadavky, aniž by tím bylo znemožněno členským státům přijímat opatření k zamezení nedovoleného obchodu se zbraněmi³.

1.5 Je nutné uvést, že se tato směrnice nevztahuje na nabývání nebo držení střelných zbraní a střeliva ozbrojenými silami, policií, státními orgány nebo sběrateli a subjekty s kulturním a historickým zaměřením v oblasti zbraní, které jsou jako takové uznány členským státem, na jehož území jsou usazeny. Toto rozdělení je zcela zásadní, neboť v jeho důsledku dochází k rozlišení tzv. „civilních“ zbraní a jiného materiálu, který používají ozbrojené síly nebo někdy i organizovaný zločin.

¹ Jednoranové dlouhé střelné zbraně s hladkým vývrtem hlavně.

² „Členské státy mohou ve svých právních předpisech přijmout přísnější pravidla než stanoví tato směrnice (s výhradou práv udělených osobám s bydlištěm ve členských státech podle čl. 12 odst. 2)“.

³ Osmý bod odůvodnění směrnice 91/477/EHS rovněž stanoví, že: „se tato směrnice se nedotýká práva členských států přijmout opatření k zamezení nedovoleného obchodu se zbraněmi“.

1.6 K této směrnici vypracovala Komise dne 15. prosince 2000 zprávu o provádění určenou Evropskému parlamentu a Radě⁴. Závěry této zprávy, jež byly obecně velmi příznivé a nezpochybňovaly zařazení střelných zbraní do jednotlivých kategorií, jak jsou uvedeny v příloze I uvedené směrnice, nebyly dosud zpochybněny.

2. KATEGORIZACE STŘELNÝCH ZBRANÍ V SOUVISLOSTI S PŘIJETÍM SMĚRNICE 2008/51/ES ZE DNE 21. KVĚTNA 2008, KTEROU SE MĚNÍ SMĚRNICE 91/477/EHS, A METODOLOGIE POUŽITÁ PRO TUTO ZPRÁVU

2.1 V průběhu přípravných legislativních činností spoluzakonodárce vycházel první přístup ze dvou základních úvah: jednalo se o snížení počtu kategorií střelných zbraní na kategorie dvě (zakázané či povolené zbraně), přičemž by toto přinášelo jednak zvýšení jistoty na straně evropských občanů a dále i zjednodušení pro hospodářské subjekty.

2.2 Tento přístup však nesdíleli ti, kteří byli přesvědčeni o tom, že si členské státy mají zachovat určitý prostor pro posouzení vnitrostátní úpravy klasifikací střelných zbraní, jež by však samozřejmě dodržovala minimální omezení stanovená v příloze I. Hospodářské subjekty tak oproti běžným uživatelům civilních střelných zbraní nenabýly zjevně hlubšího přesvědčení o výhodách, jež by takové zjednodušení mohlo přinést.

2.3 Výsledek těchto postojů bylo možné shrnout v 18. bodě odůvodnění směrnice 2008/51/ES, jenž rovněž stanoví, že *„některé členské státy zjednodušily způsob dělení střelných zbraní do čtyř kategorií a zachovaly pouze dvě kategorie. Členské státy by měly své členění uvést do souladu s tímto zjednodušeným rozdělením, avšak ty členské státy, které používají dělení střelných zbraní do další skupiny kategorií, mohou v souladu se zásadou subsidiarity své stávající rozdělení zachovat.“*

2.4 Cílem stávající zprávy je tudíž opětovně přezkoumat otázku rozdělení střelných zbraní, a to výlučně z úhlu zlepšení fungování vnitřního trhu a z pohledu *„zprávy o situaci vyplývající z uplatňování této směrnice, popřípadě doprovázené návrhy,“* kterou bude Komise povinna předložit Evropskému parlamentu a Radě nejpozději do 28. července 2015, jak je rovněž stanoveno v uvedené směrnici.

2.5 K tomuto účelu zvolily útvary Komise přístup, jenž zapojuje správní orgány členských států, jež mají pravomoc v oblasti střelných zbraní (zejména ministerstva vnitra či spravedlnosti, v závislosti na vnitrostátním rozdělení v členských státech), a během listopadu 2011 jim byl zaslán příslušný dotazník, stejně jako zástupcům hlavních kategorií uživatelů civilních střelných zbraní – výrobcům, maloobchodníkům, myslivcům, sportovním střelcům a individuálním sběratelům, jež byli několikrát vyzváni, aby vyjádřili svá stanoviska.

2.6 Správním orgánům byly položeny otázky týkající se rozsáhlé oblasti, jež se zaměřily na tato hlediska:

- 1) hospodářský význam odvětví výroby střelných zbraní a maloobchodu s nimi
- 2) počet registrovaných osob, jež se věnují myslivosti či sportovní střelbě
- 3) počet držitelů evropského zbrojního pasu

⁴ KOM(2000) 0837 v konečném znění.

- 4) údaje o tendencích vývoje trestných činů a přestupků během posledních let
- 5) případné problémy se sledováním střelných zbraní
- 6) systematické podřizování nákupu střelné zbraně režimu povolování
- 7) platné povolení týkající se jedné nebo více zbraní
- 8) odvozené povolení z titulu jiného povolení či oprávnění
- 9) možná existence zjednodušeného postupu ohlašování
- 10) zájem na povinném zúžení kategorií v právních předpisech EU
- 11) možné dopady takového zúžení na dotčená hospodářská odvětví
- 12) návrhy možných zlepšení

Kromě jiného bylo rovněž upřesněno, že dotazník se týká pouze zbraní, na něž se vztahuje uvedená směrnice, tj. na zbraně lovecké a sportovní s vyloučením vojenských zbraní.

3. POSOUZENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝZNAMU ODVĚTVÍ A HLAVNÍ UŽIVATELÉ STŘELNÝCH ZBRANÍ NA ZÁKLADĚ ODPOVĚDÍ Z DOTAZNÍKU – OBECNÉ ÚDAJE

3.1 V první skupině jsou zařazeny členské státy, jež nedisponují či téměř nedisponují odvětvím výroby civilních střelných zbraní. Jedná se o významnou skupinu, neboť je v ní zařazeno více než dvanáct členských států. I v případě malého či zanedbatelného rozsahu výroby střelných zbraní může být rozsah maloobchodního prodeje poměrně významný: například ve Finsku se ukázalo, že do maloobchodního prodeje či oprav střelných zbraní je zapojeno minimálně 600 podnikatelů, a například v případě Maďarska se jedná přibližně o 500 subjektů.

3.2 V další skupině jsou zařazeny země disponující relativně silným, často tradičním výrobním odvětvím, i když počty vyrobených zbraní nedosahují vysokých čísel. Do této skupiny lze zařadit Slovensko, Českou republiku, Rakousko a rovněž i Polsko. Tyto členské státy se mohou opírat o značný počet subjektů zabývajících se maloobchodní, servisní či zprostředkovatelskou činností v oblasti střelných zbraní. V případě samotného Polska jde o přibližně 500 subjektů, přičemž u Rakouska se jedná o 700 subjektů⁵.

3.3 V případě nejlidnatějších členských států se rovněž jedná o oblasti s nejrozsáhlejší výrobou, i když toto je vzhledem k tendenci poklesu výroby stále méně samozřejmostí. I když si Německo a Itálie nadále zachovávají významný rozsah výroby, jež je často určena pro vývoz⁶, byl například ve Francii a Spojeném království zaznamenán silný pokles výroby civilních střelných zbraní, což lze v poněkud menším rozsahu vztáhnout i na Španělsko. To

⁵ Zdroj pro Rakousko: Sdružení evropského obchodu s civilními zbraněmi.

⁶ 85 až 90 % v Německu vyrobených civilních střelných zbraní je rovněž vyváženo do třetích zemí nebo členských států EU (zdroj: Sdružení evropských výrobců sportovních zbraní).

však nebrání tomu, aby se zachovalo někdy velmi silné podnikatelské zastoupení v této oblasti, jak je tomu například ve Francii⁷.

3.4 Nejlidnatějším členských státům odpovídají rovněž i největší počty osob věnujících se myslivosti či sportovní střelbě. Například ve Francii se uvádí více než 1 400 000 osob věnujících se myslivosti, v Itálii pak 850 000 a ve Španělsku dokonce více než 1 500 000 osob. Počet sportovních střelců zůstává tradičně nižší než počet osob věnujících se myslivosti, avšak je i nadále velmi vysoký: okolo 300 000 osob v Itálii, 213 000 osob ve Francii a přibližně 14 600 osob v Polsku.

3.5 Je zajímavé zjistit, že v některých členských státech s relativně menším počtem obyvatel (ve srovnání s uniijním průměrem) je registrován poměrně vysoký podíl osob věnujících se myslivosti či sportovní střelbě. Ve Švédsku je tak napočítáno přinejmenším 490 000 osob věnujících se myslivosti a 96 000 sportovních střelců, zatímco ve Finsku je zaregistrováno více než 300 000 myslivců na 35 000 sportovních střelců. V Dánsku čítáme přibližně 169 000 myslivců na 120 000 sportovních střelců.

3.6 Rovněž by bylo možné uvést počet držitelů evropského zbrojního pasu⁸, jenž je přirozeně dobrým ukazatelem (i když nikoli jediným) mobility myslivců a sportovních střelců v rámci Evropské unie. Některé členské státy, například Rakousko, vykazují relativně vysoký počet držitelů tohoto dokladu (38 000), jenž je proporcionálně méně rozšířen v jiných zemích (přibližně 20 000 držitelů v Itálii, 39 378 ve Francii).

4. ÚDAJE O VÝVOJI TRESTNÝCH ČINŮ A PŘESTUPKŮ PÁCHANÝCH ZA POUŽITÍ STŘELNÝCH ZBRANÍ, A SLEDOVATELNOST CIVILNÍCH STŘELNÝCH ZBRANÍ

4.1 Odpověď na otázku, zda byl v posledních letech zaznamenán podstatný nárůst trestné činnosti páchané za použití loveckých či sportovních střelných zbraní, je nejčastěji záporná. V některých členských státech, jako např. v Řecku, Polsku, Švédsku či v Portugalsku, došlo k mírnému či nepodstatnému nárůstu.

4.2 Většina členských států, například Rakousko, Maďarsko, Bulharsko, Spojené království, Finsko či Španělsko, odhaduje, že vývoj u těchto podob trestné činnosti zůstává stabilizován. Některé další členské státy, například Belgie či Irsko, udávají dokonce mírný pokles tohoto trendu.

4.3 Těchto prvků se však dotýká i jiný vývoj v oblasti trestné činnosti páchané s využitím střelných zbraní, jež souvisí například s odklonem zbraní, zejména zbraní vojenských, v případech ozbrojených konfliktů. Na tyto druhy zbraní se však oblast působnosti uvedené směrnice nevztahuje, neboť jsou podle uvedené směrnice zařazovány jako zbraně zakázané (kategorie A přílohy I), oproti zbraním, jež mohou být pořízeny za účelem provozování zájmové či sportovní činnosti.

⁷ Podle údajů Evropského institutu pro lovecké a sportovní zbraně se ve Francii živí prodejem zbraní a střeliva přibližně 800 až 1000 provozoven.

⁸ Evropský zbrojní pas byl zřízen směrnicí 91/477/EHS. Jedná se o „doklad, který vydávají orgány členských států na žádost osoby, která se v souladu se zákonem stane držitelem a uživatelem střelné zbraně“ (čl. 1 odst. 4). Svému držiteli umožňuje cestovat spolu se svou zbraní v rámci zjednodušeného povolovacího režimu mezi členskými státy, nejčastěji za účelem provozování myslivosti či sportovní střelby. Jeho uživatelé jej velmi oceňují a nebyly hlášeny žádné bezpečnostní problémy týkající se jeho vydávání či používání.

4.4 Zbraně, jež směrnice povoluje, tak ve skutečnosti představují mnohem menší problémy, pokud jde o „sledování“, o čemž svědčí i odpovědi na dotazník, jež toto v zásadě potvrzují, přinejmenším pokud jde o dovolený pohyb v rámci Unie; Většina členských států je přesvědčena o tom, že každopádně na národní úrovni nejsou zaznamenávány větší zásadní problémy, jež by se týkaly sledování civilních střelných zbraní.

4.5 Určité potíže lze však zcela jistě uvést, pokud jde o shromažďování či zpracovávání informací umožňujících zpětně vysledovat jednotlivou zbraň, jež by mohla mít více po sobě následujících vlastníků. Jako zásadní požadavek se jevílo řádné vedení záznamů evidence ze strany členských států – jakož i ze strany obchodníků – a možnost přístupu k takovým záznamům ze strany operativních policejních složek.

5. REŽIM NABÝVÁNÍ A DRŽBY CIVILNÍCH STŘELNÝCH ZBRANÍ

5.1 Podle obecné zásady, kterou ukázaly odpovědi na dotazník, se nabývání a držba civilních střelných zbraní řídí režimem povolování a zřídka i režimem ohlašování či příslušné správní registrace, přičemž ve skutečnosti se jedná o nepřímé povolování. Tato obecná zásada nebrání, aby se na určité druhy zbraní, vykazují-li určité vlastnosti, nemohly vztahovat mírnější podmínky nabývání, jako je tomu například u určitých historických zbraní či zbraní znehodnocených.

5.2 Režim povolování rovněž nevyžaduje povinnost udělení povolení před každým nákupem jednotlivé zbraně. Povolení lze rovněž vydat k nákupu přesně vymezeného počtu předem stanovených zbraní, jejichž vlastnosti jsou v takovém povolení uvedeny (například v Rakousku, Polsku či Lucembursku).

5.3 Samotné povolení k nákupu může být provázeno nebo podmíněno jiným dokladem, například způsobilostí k provozování myslivosti či sportovní střelby, či v určitých případech úředním rozhodnutím správního orgánu o způsobilosti k nabývání zbraně z důvodu zajištění bezpečnosti žadatele (například ve Finsku či Polsku).

5.4 Ohlašovací režim – kategorie C přílohy I směrnice 91/477/EHS – se stále uplatňuje zejména ve Francii u značného počtu loveckých zbraní. V rámci tohoto systému je nabyvatel povinen předložit obchodníkovi kopii průkazu totožnosti a doklad opravňující k nákupu (například platné povolení k provozování myslivosti). Nabyvatel následně vyplní společně s obchodníkem⁹ prohlášení, jež je zaregistrováno a obchodník je postoupí příslušným orgánům. Zamítne-li příslušný orgán uvedenou transakci, vyrozumí nabyvatele o povinnosti vrátit střelnou zbraň pod sankcí uplatnění rozhodnutí orgánu veřejné moci.

5.5 Určitý počet loveckých zbraní je ve Francii řazen do nové přechodové kategorie na pomezí kategorií C a D podle směrnice: jde o jednoranové dlouhé lovecké střelné zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jež podléhají novému režimu „registrace“, který se blíží režimu „ohlašování“ (kopie průkazu totožnosti, povolení k výkonu myslivosti/střelby, povinnost vyplnit příslušný formulář a ověření policejními orgány).

5.6 Z odpovědí uvedených na dotazník tedy nevyplynulo, že by bylo možné dále zmírnit podmínky nejmírnější kategorie D směrnice, tj. že by bylo možné nabývat zbraně bez příslušných formálních postupů, jež směrnice umožnila pouze pro jednoranové dlouhé střelné

⁹ Obchodník provádí prvotní ověřování v záznamech týkajících se „zákazu používání střelných zbraní“.

zbraně s hladkým vývrtem hlavně. Veškeré členské státy, jež si tuto možnost ponechaly, uvedly své minimální požadavky (vysvětlené v předešlém bodě).

5.7 Dále je rovněž důležité uvést, že klasifikace určité zbraně stanovená v určitém členském státě (zákaz, povolení, ohlášení či registrace) má přednost před klasifikací země, v níž byla zbraň nabyta. Jinak řečeno, byla-li zbraň nabyta například v určitém členském státě v rámci režimu povolování, avšak její vlastník (přestože je držitelem evropského zbrojního pasu) hodlá vzít s sebou tuto zbraň do jiného členského státu, v němž se na tuto zbraň vztahuje režim zákazu, uplatní se samozřejmě přednostně režim zákazu a zbraň nemůže opustit svou zem původu.

6. MEZI ČLENSKÝMI STÁTY PANUJÍ ROZDÍLNÉ NÁZORY, POKUD JDE O MOŽNÉ SNÍŽENÍ POČTU KATEGORIÍ STŘELNÝCH ZBRANÍ STANOVENÝCH SMĚRNICÍ

6.1 Některé členské státy, jako např. Polsko, Spojené království, Irsko, Dánsko, Lotyšsko, projevíly na úrovni Evropské unie zájem snížit počet kategorií na dvě, přičemž očekávají, že v důsledku dojde k určitému zjednodušení.

6.2 Jiné členské státy jsou naopak toho názoru, že prostor, jenž ponechává stávající klasifikace směrnice, by měl být zachován. Švédsko, Itálie, Maďarsko a rovněž Belgie tudíž nespátřují skutečné výhody, jež by přinesla změna stávajícího třídění, a jsou toho názoru, že případné přepracování by navíc vyvolalo řadu obtíží a vedlo ke zbytečným nákladům.

6.3 Členské státy, jako je například Slovensko, Nizozemsko či Rumunsko, které samy přijaly na národní úrovni systém vycházející ze dvou či tří kategorií, rovněž upřednostňují, aby byla členským státům ponechána možnost uplatňovat třídění, jež jim bude v rámci stávající kategorizace vyhovovat.

6.4 Na otázku, zda by takové snížení počtu kategorií mělo podstatný dopad na hospodářské odvětví, odpověděla většina členských států buď tak, že takové účinky by bylo obtížné posoudit, nebo že by dopad nebyl žádný, neboť třídění na dvě kategorie je u nich již celkem běžné. Je nutné rovněž uvést, že zejména členské státy, jež střelné zbraně nevyrábí, již předem uvádějí pouze malý hospodářský dopad zúžení kategorií na svém území.

6.5 Některé členské státy disponující odvětvím výroby střelných zbraní, jako je např. Itálie či Belgie, jsou naopak toho názoru, že by to mělo na tento hospodářský sektor nepříznivý dopad. Jiné členské státy, jako např. Polsko, připouští možné hospodářské důsledky, jež však nepovažují za natolik závažné, aby nebylo možné přistoupit ke zúžení kategorií.

6.6 Většina členských států je tedy toho názoru, že snížení počtu kategorií střelných zbraní uvedených v příloze I uvedené směrnice by nepřinášelo jasně vymežitelné výhody, jež by zlepšily fungování vnitřního trhu. V případě zúžení omezujících opatření by rovněž mohla vzrůst obava o odklon zákonného obchodování ve prospěch nezákonného obchodu se zbraněmi.

7. MIMO SNÍŽENÍ KATEGORIÍ BYLY VYJÁDŘENY URČITÉ PODNĚTY, POKUD JDE O ZJEDNODUŠENÍ POHYBU STŘELNÝCH ZBRANÍ V POSÍLENÉM BEZPEČNOSTNÍM RÁMCI

7.1 Některé členské státy, jako například Německo, či rovněž Estonsko a Polsko, rovněž spatřovaly zjevné výhody ve vymezení společných standardů pro znehodnocování střelných

zbraní podle postupů stanovených *ad hoc* pracovní skupinou Mezinárodní komise pro ruční palné zbraně (CIP¹⁰) ; v důsledku toho by mohlo na úrovni Unie dojít k posílení bezpečnosti, jakož i k usnadnění výměny.

7.2 Jiné členské státy, jako např. Švédsko, Nizozemsko, Francie, Lucembursko či Portugalsko, jsou toho názoru, že by z jejich strany bylo možné zlepšit počítačové systémy evidence údajů v rámci členských států, což by umožnilo získat informace současně o pohybu zbraní i jejich vlastníků. Bylo by tedy třeba usilovat o to, aby byl všem členským státům umožněn přístup k evidenci údajů vedených v rejstřících, čímž by v případě potřeby došlo přednostně k posílení výměny informací v rámci Evropské unie.

7.3 Některé podněty jsou ještě podrobnější, jako například vybavení vozidel pro komerční přepravu střelných zbraní zařízením GPS, jež by umožnilo lokalizaci místa pohybu (Česká republika) či stanovení podrobnější úpravy, pokud jde o činnosti soukromých bezpečnostních služeb (Bulharsko). Další návrhy si kladou ještě náročnější cíle, jako v případě sblížení definic v oblasti střelných zbraní, jež by upřednostnilo přístup na úrovni Unie (Nizozemsko).

7.4 Některé členské státy spatřovaly přínos ve vytvoření standardního formuláře pro přesuny zbraní, jenž by se použil při obchodování se střelnými zbraněmi (Rumunsko). Tento doklad by umožňoval převzetí veškerých údajů uváděných v žádosti o povolení či v oznamování o obchodních transakcích mezi jednotlivými členskými státy.

7.5 Značná část členských států je však zároveň přesvědčena o tom, že stávající stav je v zásadě uspokojivý a/nebo nenavrhují konkrétní opatření. Některé členské státy, jako např. Itálie, upozorňují na to, že veškeré navrhované změny se musí posoudit z hlediska dodržení zásady proporcionality či jejich skutečné nezbytnosti odůvodňující novou úpravu na úrovni EU.

7.6 Celkově se připomínky členských států soustřeďují zejména na otázky, jež se týkají sledování a znehodnocování střelných zbraní. Právě v těchto dvou otázkách hodlá Komise učinit příslušné kroky, ať již půjde o vypracování společných pokynů v oblasti standardů a způsobů znehodnocování, či o zajištění dodržení povinnosti uložené členským státům, jež se týká počítačového systému evidence údajů¹¹, přičemž tyto dva úkoly byly stanoveny přímo ve směrnici 2008/51/ES.

¹⁰ Mezinárodní stálá komise pro zkoušky ručních palných zbraní vznikla na základě mezivládní dohody, v rámci níž se zavazují přední evropští výrobci střelných zbraní (11 evropských zemí spolu s Chile, Ruskem a Spojenými arabskými emiráty) uznávat vzájemně zkoušky/testování palných zbraní a střeliva, určených k uvedení na trh, jež jsou prováděny v zařízeních označovaných jako „úřední zkušebny“ podle technických požadavků, jež jsou stanoveny a definovány v rámci Mezinárodní stálé komise pro zkoušky ručních palných zbraní. Toto uznání se vyjadřuje značkou, která je umístěna na palnou zbraň a umožňuje identifikovat úřední zkušebnu, v níž byla zbraň takto zkoušena. V některých úředních zkušebnách jsou palné zbraně rovněž znehodnocovány s využitím postupů či podmínek, jež se mohou lišit a nemusí být nutně mezi jednotlivými členskými státy vzájemně uznávány.

¹¹ Tento systém počítačové evidence údajů o střelných zbraních umožňující spojení zbraně a jejího nabyvatele či držitele musí být podle ustanovení směrnice 2008/51/ES zaveden nejpozději do 31. prosince 2014.

8. POČETNÉ SKUPINY UŽIVATELŮ SMĚRNICE PROJEVUJÍ ZÁJEM NA ZJEDNODUŠENÍ, KTERÉ NEZBYTNĚ NEMUSÍ OBNÁŠET SNÍŽENÍ POČTU KATEGORIÍ

8.1 Myslivci (v rámci Evropské unie přibližně 7 milionů osob¹²) se zdají být spokojeni se stávající kategorizací přizpůsobenou tradicím myslivosti a minimálním bezpečnostním požadavkům ve svých členských státech. Velmi podporují uznávání a propagaci evropského zbrojního pasu, jenž ve velmi vhodném bezpečnostním rámci umožňuje relativní usnadnění jejich pohybu mezi jednotlivými členskými státy.

8.2 Sportovní střelci mohou rovněž využít evropského zbrojního pasu při cestování mezi členskými státy většinou za účelem účasti na sportovních soutěžích. Jejich přesuny jsou zjevně řádně upraveny a podléhají přísnému režimu povolení s dohledem, jenž je navíc prováděn ze strany místních či národních svazů sportovní střelby. Povinné snížení kategorií na evropské úrovni tudíž nebylo vnímáno jako prostředek k zavedení jasných zjednodušení.

8.3 Přestože činnost sběratelů historických či starožitných zbraní nebo jejich kopií nepodléhá oblasti působnosti směrnice, sběratelé by ocenili možnost vztáhnout některé části svých sbírek na evropský zbrojní průkaz, usnadnilo-li by to pohyb těchto výrobků mezi členskými státy. Toto odvětví zahrnující dodavatele, kulturní zařízení, aukční síně, znalce atd. by rovněž ocenilo další opatření usnadňující vzájemné uznávání těchto druhů zbraní členskými státy, a jejich přepravu z jednoho státu do druhého.

8.4 Výrobci civilních střelných zbraní by měli zájem o případná opatření vedoucí ke zjednodušení. V tomto ohledu vyvstává dávné přání tohoto odvětví, kterým bylo udělení možnosti využití globálních licencí pro přesuny střelných zbraní v rámci Evropské unie. Taková povolení by členské státy nevydávaly pro každý přesun, *ad hoc*, avšak povolení by platilo během stanoveného období a pro určité předem vymezené typy výrobků¹³, což by bylo přínosem pro hospodářské subjekty, které by předkládaly řadu sjednaných záruk.

8.5 Výrobci a maloobchodníci by si rovněž přáli, aby se usilovalo o zjednodušení definic základních součástí střelných zbraní. Definice základních součástí střelných zbraní nemusejí být v jednotlivých právních rádech vymezeny zcela shodně a podrobnější zpřesnění by zvýšilo plynulost obchodních transakcí a posílilo rovněž jejich bezpečnost.

8.6 Lze vyvodit závěr, podle něž se nezdá, že by stávající kategorizace střelných zbraní v právních předpisech Evropské unie vyvolávala konkrétní kritiku ze strany početných kategorií uživatelů směrnice. Zcela jasně je však vyjádřena podpora pro určitá zjednodušující opatření s cílem zlepšit fungování vnitřního trhu.

¹² Údaje jsou poskytnuty Svazem sdružení pro myslivost a ochranu divoce žijící zvěře v EU (FACE), který sdružuje národní myslivecká sdružení členských států Evropské unie a dalších zemí Rady Evropy.

¹³ Tato možnost je již teoreticky obsažena ve směrnici 91/477/EHS. Článek 11 této směrnice stanoví, že obchodníci mohou využít ujednání, jež je v určitých případech vyváže z nutnosti žádat o jednorázová povolení pro veškeré pohyby střelných zbraní v rámci Společenství. Této možnosti je však využíváno pouze zřídka, neboť předpokládá vzájemné uznávání mezi členskými státy, z nichž a do nichž jsou zbraně přepravovány, a to v rámci srovnatelné právní úpravy.

9. OTÁZKA KATEGORIZACE STŘELNÝCH ZBRANÍ NA ÚROVNI EVROPSKÉ UNIE BY MOHLA BÝT OPĚTOVNĚ POSOUZENA S OHLEDEM NA PŘÍŠTÍ LHŮTY A POKYNY STANOVENÉ V UVEDENÉ SMĚRNICI

9.1 Povinnost zřídit počítačový systém evidence údajů do 31. prosince 2014, která je uložena členským státům, rovněž umožní řešit zlepšení přístupu k informacím, jež bylo požadováno v odpovědích na dotazník. V této souvislosti bude zajímavé opětovně posoudit případné obtíže, pokud jde o sledovatelnost zbraní na úrovni Evropské unie, jež by mohly vyvstat v souvislosti se stávající kategorizací směrnice.

9.2 I vzhledem k tomu, že z určitých odpovědí členských států lze vyvodit podporu pro společné způsoby znehodnocování střelných zbraní, je vhodné dále připomenout, že se tomuto úkolu bude Komise věnovat v rámci příštího kroku, a to v souladu s ustanoveními uvedené směrnice¹⁴. Výsledkem by mělo být posílení bezpečnosti související s pohybem tohoto druhu výrobků.

9.3 Je nutné rovněž poznamenat, že odkaz, výslovně stanovený ve směrnici 2008/51/ES, by rovněž mohl vyřešit obavy členských států, pokud jde o posílení sledovatelnosti: jde o odkaz uvedený v sedmém bodě odůvodnění, jež se týká Úmluvy o vzájemném uznávání ověřovacích značek ručních palných zbraní ze dne 1. července 1969, jež *„by měla sloužit v největším možném rozsahu jako výchozí bod pro systém značení v celém Společenství“*.

9.4 V tomto ohledu by bylo vhodné při nejbližší příležitosti projednat otázku sblížení mezi Evropskou unií a strukturami Mezinárodní stálé komise pro zkoušky ručních palných zbraní (CIP) s cílem stanovit v rámci Unie uznávané normy pro zkoušky střelných zbraní. Z hlediska všech bezpečnostních aspektů by mohla přinášet výhody dodatečná a certifikovaná kontrola výroby a pohybu střelných zbraní v Evropské unii.

9.5 Ze získaných údajů lze vyvodit, že povinné snížení počtu kategorií střelných zbraní v EU na dvě by samo o sobě jasné výhody nepřineslo; avšak tento přístup nelze posuzovat bez dalších souvislostí, neboť by hrozilo, že se debata bude věnovat pouze jediné otázce, která by se týkala vymezení dokumentu, na jehož základě by bylo udělováno povolení, což by velmi pravděpodobně vyústilo v důsledku stávajících rozdílů panujících v rámci Unie v konfliktní stav.

9.6 Případné návrhy bude proto vhodné předložit v souvislosti se zprávou o provádění směrnice, kterou Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě do 28. července 2015 a v níž budou posouzeny veškeré možnosti dalšího a vhodného vývoje, pokud jde o směrnici 2008/51/ES, a to s ohledem na zjednodušení, jež bude zahrnovat veškerá specifika a omezení spojená s tímto druhem výrobků.

9.7 Závěry této zprávy budou předloženy v říjnu 2012 na jednání kontaktní skupiny zřízené směrnicí. Rovněž by měly být projednány u příležitosti konference o nedovoleném obchodu s palnými zbraněmi, kterou Komise uspořádá koncem listopadu 2012 za účasti stran, jež se podílejí na boji s tímto druhem trestné činnosti. Konkrétně půjde o vyvození závěrů o potřebách v této oblasti, jakož i o vymezení hlavních směrů budoucích iniciativ.

¹⁴ Směrnice v textu přílohy I stanoví, že „Komise vydá postupem podle čl. 13a odst. 2 společné pokyny o standardech a technikách znehodnocení, aby bylo zajištěno, že znehodnocené zbraně jsou nevratně neschopné střelby.“